

Bloggarens profil: Henry Byskata

63-årig deltidssjukvårdande prost, glad farfar till fem barnbarn, alla pojkar, läser skön- och facklitteratur, poesi och prosa, motionerar, följer den kyrkliga debatten och vad som sker i samhället. Vurmar för diakoni och medmänsklighet, internationell diakoni och mission. Krigsinvalidernas och numera också frontmannaveteranernas förtroendepräst. Bloggen är min dagbok över mitt liv i väntan på pensionen:-) Motto: Bibeln bör inte alla gånger tas bokstavligen

men väl ordagrant!

Blogg på Kyrkpressen.fi [kyrkpressen.fi/blogg/Henry Byskata](http://kyrkpressen.fi/blogg/Henry_Byskata)

E-post: henry.byskata@netikka.fi

Se mera info på [profilsida](#)

"Den gamla, goda tiden...?"

(14.12.2009) [Henry Byskata](#)

Labyrinth Books, nykarlebyförlaget med bl.a. Allan Blom, har i år/höst gett ut dussintalet böcker. En av de intressantaste är sundombon Börje Backholms *"...och till jord återvända"* (Vasa 2009, 304 sidor).

På bokomslaget säger Börje Backholm om sin far: "Min far var en tänkare, men ingen filosof. Han var en berättare. Och hans strävan efter mera jord att bruka gränsade till galenskap som höll på att knäcka oss båda." Det handlar alltså om far och son, en känd konstellation i världslitteraturen, tänk på Jesu liknelse om den förlorade sonen. Börje Backholm, socionom och pol.kand., välkänd kultur- och föreningsmänniska, tidigare konsulent i sparbanksrörelsen, ungdomsledare och nykterhetsman, skriver i bokens förord, att han för ett trettiotal år sedan började forska i sin härkomst. Mycket kom sedermera emellan: sjukdom, fortsatta studier, samhällsengagemang. Så dog hans far Herman litet oväntat år 1997. Då fann Börje två av hans dagböcker. Han lade dem ändå åt sidan. För några år sedan kom den nya ägaren till barndomshemmet på Söderfjärden på besök och hade med sig ytterligare ett par dagböcker han funnit i det övergivna huset. Dessutom fann han själv i sin gömmor två vaxdukshäften han inte tidigare noterat. Han började läsa. Förordet fortsätter dramatiskt: "När jag fick beskedet att mitt timglas höll på att rinna ut på grund av en cancersjukdom som jag burit på i sjutton år hade aktiverats och inte längre kunde bromsas upp, återvände jag till pappas dagboksanteckningar med ett fast beslut; att rädda undan glömskan det som ännu kunde räddas av min släkts annaler."

På bokens trehundra sidor skildras ett hårt liv på ett för den tiden också litet jordbruk, långa arbetsdagar, ständig kamp för det dagliga brödet, osäkerhet och fattigdom, inbördes fejder, slagsmål ungdomarna emellan, superier, rättgångar och rentav barnarbete. Men där finns också med den unga människans drömmar om att med svett och möda skapa möjligheter till en framtid med ett bättre liv, att klara sig till att kunna stå på egen grund. Det var ett högt pris, som både farfar Jon (Jonas), far Herman och Börje (f. 1925) måste betala. Det handlade om att röja ny odlingsjord i stenig mark, att övervinna en ogästvänlig naturs tredskande, att bo trångt och primitivt, att tåla ett hårt husbonderegemente, också inom den egna familjen vad gällde tidigare generationer, att lära sig hushålla med de knappa resurser som fanns.

Börje Backholm citerar långa avsnitt ur sin fars dagböcker och låter på så sätt honom själv komma till tals. Där får läsaren ta del av vådliga episoder från faderns ungdomstid, upptåg, pojkstreck, äventyr och upplevelser, där varken komiska eller dramatiska inslag saknas. Han ger en god skildring av släktens liv flera hundra år tillbaka i tiden. Han berättar med inlevelse och sakkunskap om folkliga seder, om fester och nattfrierier, våldsamt alkohol(miss)bruk, årets högtider, byoriginal, danstillställningar, bröllop och jordfästningar, stadsresor och fabrikö Lindeman. Här tecknas den backholmska klanens medlemmar utan skönmåleri, realistiskt och levande. Det är ingen glansbild, det är levande livet. Vasas, Sundoms och Solfs historia tecknas med värme och glimten i ögat. "Den gamla, goda tiden" var allt annat än god hela tiden. Det var nog fråga om blod, svett och tårar - blandade med åtskilligt av lycka och glädje. Romantik ibland rentav.

Börje Backholm skildrar t.ex. hur svårt hans farfar Jon hade att

kunna förhålla sig till barn, än mindre ge uttryck för sina känslor.

"Agget mot min pappa överförde farfar på mig av någon obegriplig anledning. Jag kan inte påminna mig att han skulle ha tilltalat mig mer än två eller tre gånger under hela sin livstid. Jag minns den gången när han 'riggade' en segelbåt åt mig som pappa hade huggit ut ur en stock. Jag fick gå hem till farfar och sitta i hans välförsedda 'snickarbod' uppe på stugvinden och se på när han händigt och snabbt förvandlade den en meter långa stocken till en prydlig segelbåt med master och bogspröt. Vad jag beundrade honom för detta. Han yttrade inte ett enda ord under hela den tid jag satt där. När båten var färdig räckte han den till mig med orden: 'Du kan gå hem med den nu, för nu skall jag gå ner för att äta. Din mor kan väl sy segel till den'. Jag tog illa vid mig trots att jag var glad och tacksam för båtbygget. Han kunde väl ha bett mig komma med och äta ty jag var också väldigt hungrig vid det laget."

"Den andra gången jag kan påminna mig att farfar talade till mig var en annandag jul när pappa och jag gått hem till honom för att lyssna på radion. Han var då redan i så dålig kondition att han inte kunde stiga ur sin säng i 'indrankamarin'. Av någon anledning som jag inte längre kan påminna mig, blev jag sittande ensam i storstugan i väntan på att pappa, som visst gått ut till stallet tillsammans med farbror Sigurd, skulle komma in. Som jag satt där frågade farfar: 'Är du ensam inne Börje?', vilket jag bejakade. 'Då kan du ta ett äpple ur julgranen och stoppa det i fickan', sade han. Vilket jag även gjorde. Att han bad mig stoppa äpplet i fickan är talande nog. Någon annan borde tydligen inte få reda på det. Så ynkelig var den sturska husbonden när det gällde en sådan bagatell som ett äpple. Men visst var det en kärleksgärning. Så uppfattade jag det."

Den annars layoutmässigt välgjorda boken störs väldigt av en massa tryckfel och stavfel, nästan ett tiotal på en enda sida, vilka en noggrann korrekturläsare säkert hade kunnat upptäcka. Men innehållet är det inget fel på.

Nyckelord [Hårt arbete](#), [kamp för uppehållet](#), [tidshistoria](#)